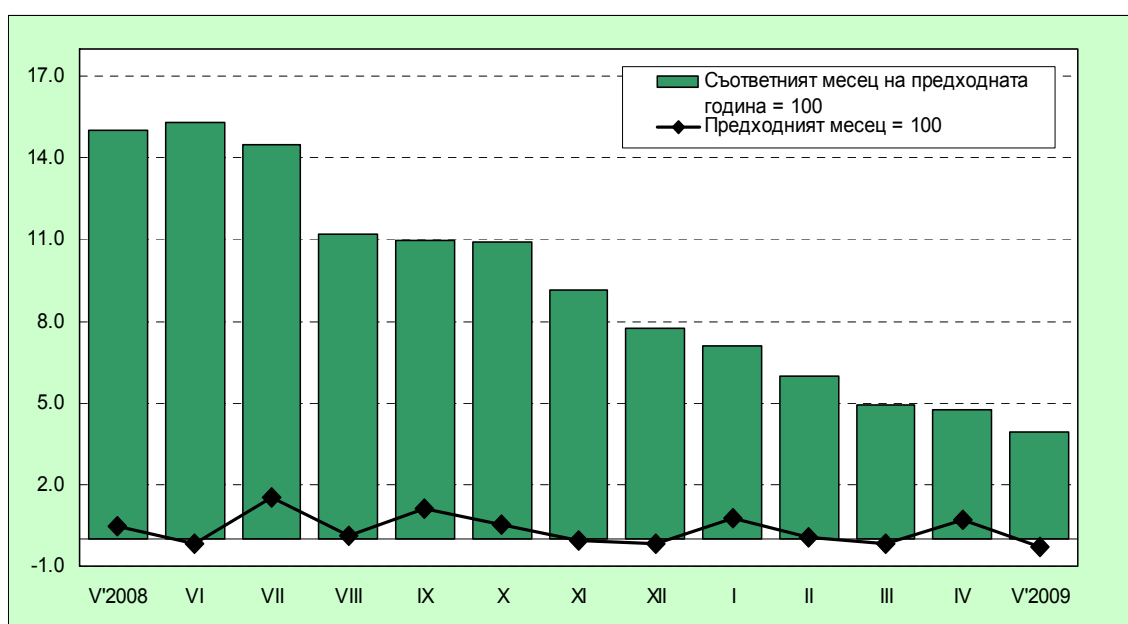

ИНФЛАЦИЯ И ИНДЕКСИ НА ПОТРЕБИТЕЛСКИТЕ ЦЕНИ ЗА МАЙ 2009 ГОДИНА

Индексът на потребителските цени за май 2009 г. спрямо април 2009 г. е **99.7%**, т.е. месечната инфлация е **минус 0.3%**. Инфлацията от началото на годината (май 2009 г. спрямо декември 2008 г.) е **1.0%**, а годишната инфлация за май 2009 г. спрямо май 2008 г. е **3.9%** (табл. 1).

Инфлацията за периода януари - май 2009 г. спрямо същия период на миналата година е **5.3%**.

През май 2009 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с **1.3%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с **0.4%**;
- облекло и обувки - увеличение с **0.3%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддръжане), вода, електроенергия, газ и други горива - намаление с **0.1%**;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддръжане на дома - увеличение с **0.2%**;
- здравеопазване - увеличение с **0.1%**;
- транспорт - увеличение с **1.3%**;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- свободно време, развлечения и културен отдих - цените остават на равнището от миналия месец;
- образование - цените остават на равнището от миналия месец;
- ресторанти и хотели - увеличение с **0.1%**;
- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.1%**.

През месеца са се увеличили цените на: макаронени изделия - с 0.5%, пасти, торти, сиропирани сладкиши - с 0.9%, ориз - с 0.4%, месо от едър рогат добитък - с 0.1%, пресни млека - с 0.4%, кисели млека и млечни масла - с по 0.1%, ябълки - с 10.3%, моркови - с 16.8%, зрял лук - с 2.3%, леща - с 0.2%, картофи и картофени продукти - с 2.1%, захарни изделия (нешоколадови) - с 0.4%, сладолед - с 1.2%, бира - с 0.4%, минерални води - с 1.7%, газирани напитки - с 4.0%, плодови и зеленчукови сокове и нектари - с 0.9%, вина - с 0.9% и други.

Намалели са се цените на следните хранителни продукти: хляб - с 0.4%, брашно - с 0.5%, птиче месо - с 1.3%, свинско месо - с 1.6%, кайма - с 0.8%, малотрайни колбаси - с 0.2%, сирене - с 0.7%, растителни масла - с 2.8%, кашкавал - с 1.0%, яйца - с 1.1%, цитрусови и южни плодове - с 1.3%, пипер-всички видове - с 19.3%, домати - с 6.2%, краставици - с 41.0%, риба и рибни продукти - с 0.3%, зеле - със 7.7%, зелен лук, чесън и праз - с 14.3%, листни зеленчуци и репички - с 14.8%, зрял боб - с 2.0%, гъби - с 5.3%, захар - с 0.8%, шоколадови изделия - с 0.4%, кафе-всички видове - с 0.2% и някои други.

В групите на нехранителните стоки и услугите през май 2009 г. са се увеличили цените на: тютюневи изделия, българско производство и внос съответно с 0.2% и 0.7%, облекло - с 0.4%, наеми за жилища - с 0.1%, текущ ремонт и поддържане на жилище - с 0.6%, събиране и изхвърляне на битови отпадъци - с 0.1%, течни горива за битови нужди - с 0.9%, мебели и предмети за обзавеждане - с 0.6%, препарати за почистване на съдове - с 0.3%, продукти за лична хигиена - с 0.3%, малки електрически домакински уреди - с 0.9%, бръснаро-фризьорски услуги - с 0.6%, автомобилен бензин А95Н - с 4.3%, автомобилен бензин А98Н - с 4.5%, дизелово гориво - с 0.5%, газ пропан-бутан за ЛТС - с 2.5%, услуги в ресторанти, кафенета и други - с 0.1%, социални услуги - с 0.7%, книги - с 1.3%, услуги по настаняване - с 0.5%, поддържане и ремонт на ЛТС - с 0.4%.

Намаление е регистрирано при: дамски обувки - с 0.1%, твърди горива - с 1.2%, газообразни горива за битови нужди - с 3.2%, автомобили - с 0.3%, пътнически таксата - с 0.4%, градинарство и цветарство - с 2.6%, телевизионни приемници и антени - с 0.1%.

През месеца са увеличени цените на: лекарските и стоматологичните услуги съответно с 0.3% и 0.1%, а цените на лекарства и други фармацевтични продукти са на нивото на цените през април.

Хармонизираният индекс на потребителските цени за май 2009 г. спрямо април 2009 г. е **100.0%**, т.е. месечната инфлация е **0.0%**. Инфлацията от началото на годината (май 2009 г. спрямо декември 2008 г.) е **1.0%**, а годишната инфлация за май 2009 г. спрямо май 2008 г. е **3.0%** (табл. 2).

Средногодишната инфлация за периода юни 2008 - май 2009 г. спрямо периода юни 2007 - май 2008 г. е **8.3%**.

Според ХИПЦ през май 2009 г. спрямо предходния месец цените на стоките и услугите в потребителските групи са се променили, както следва:

- хранителни продукти и безалкохолни напитки - намаление с **1.1%**;
- алкохолни напитки и тютюневи изделия - увеличение с **0.4%**;
- облекло и обувки - увеличение с **0.3%**;
- жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива - намаление с **0.1%**;
- жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома - увеличение с **0.4%**;
- здравеопазване - цените остават на равнището от миналия месец;
- транспорт - увеличение с **1.1%**;
- съобщения - цените остават на равнището от миналия месец;
- свободно време, развлечение и културен отдих - намаление с **0.1%**;
- образование - увеличение с **0.1%**;
- ресторанти и хотели - увеличение с **0.2%**;

- разнообразни стоки и услуги - увеличение с **0.1%**.

Индексът на цените за малката по състав кошница за май 2009 г. спрямо април 2009 г. е **98.9%**, а от началото на годината (май 2009 г. спрямо декември 2008 г.) е **99.3%** (табл. 3).

През май цените на стоките и услугите от малката кошница за най-бедните 20% домакинства са се променили спрямо април, както следва:

- хранителни продукти - намаление с **1.9%**;
- нехранителни стоки - цените остават на равнището от миналия месец;
- услуги - цените остават на равнището от миналия месец.

Методологични бележки

Индексът на потребителските цени (ИПЦ) е официален измерител на инфлацията в Република България. Той оценява общото относително изменение на цените на стоките и услугите, използвани от домакинствата за лично (непроизводствено) потребление и се изчислява, като се прилага структурата на крайните парични потребителски разходи на българските домакинства. Основен източник на информация за разходите е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. ИПЦ в година t се изчислява при структура на разходите от година $t - 1$.

Хармонизираният индекс на потребителските цени (ХИПЦ) е сравнима мярка на инфлацията на страните от ЕС. Той е един от критериите за ценовата стабилност и за присъединяването на България към Еврзоната. ХИПЦ, както и ИПЦ, измерва общото относително изменение в равнището на цените на стоките и услугите. Двата индекса се изчисляват от една и съща кошница от стоки и услуги и от едни и същи цени, но се различават по използваните тегла. ХИПЦ се изчислява с тегла, представляващи относителните дялове по групи стоки на индивидуалното и колективното потребление на всички домакинства (включително институционалните и чуждестранните) на икономическата територия на страната. Основен източник на информация за теглата са данните от националните сметки. ХИПЦ в година t се изчислява с тегла от година $t - 3$.

Индексът на цените за малката по състав кошница е измерител на средното относително изменение на цените на 100 социално полезни и жизнено необходими стоки и услуги. Теглатата за изчисляване на този индекс представляват относителните дялове на паричните разходи на най-нискодоходните 20% домакинства. Източник на информацията за теглата е изследването на бюджетите на домакинствата в страната. Този индекс в година t се изчислява с тегла от година $t - 1$.

Верижните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо предходния месец. Верижните индекси на потребителските цени са измерители на **месечната инфлация**.

12-месечните индекси на потребителските цени измерват изменението на цените през текущия месец спрямо същия месец на предходната година. 12-месечните индекси на потребителските цени са измерители на **годишната инфлация**.

Индексите на потребителските цени с **натрупване от началото на годината** измерват изменението на цените през текущия месец спрямо декември на предходната година. Индексите на потребителските цени с натрупване от началото на годината са измерители на **натрупаната инфлация от началото на годината**. В месец декември всяка година 12-месечният индекс и индексът с натрупване от началото на годината са равни.

Средногодишните индекси на потребителските цени измерват средното изменението на цените за дванадесетте месеца на текущата година спрямо средното изменение на цените за дванадесетте месеца на предходната година. Средногодишните индекси на потребителските цени са измерители на **средногодишната инфлация**.

Приложения

Таблица 1

Индекси на потребителските цени за май 2009 година

(Проценти)

Потребителски групи	2008 - тегла - %	V.2009		
		предходният месец = 100	при база XII.2008	съответният месец от предходната година = 100
00 Общо	100.000	99.7	101.0	103.9
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	35.812	98.7	99.7	100.0
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	5.204	100.4	116.7	123.0
03 Облекло и обувки	4.198	100.3	100.0	106.0
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	16.406	99.9	100.2	113.0
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности, и обичайно поддържане на дома	4.515	100.2	101.6	105.3
06 Здравеопазване	5.789	100.1	100.6	100.8
07 Транспорт	8.529	101.3	99.0	92.8
08 Съобщения	5.393	100.0	99.6	94.0
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	4.030	100.0	97.7	105.5
10 Образование	0.435	100.0	101.5	118.4
11 Ресторанти и хотели	5.754	100.1	102.1	110.2
12 Разнообразни стоки и услуги	3.936	100.1	104.0	108.1
Общо				
Хранителни	37.218	98.8	99.8	100.3
Нехранителни	32.224	100.3	102.5	103.9
Обществено хранене	5.328	100.1	102.3	110.9
Услуги	25.230	100.1	100.7	107.9

Таблица 2

Хармонизирани индекси на потребителските цени за май 2009 година

(Проценти)

Потребителски групи	2006 - тегла - %	V.2009			
		2005 = 100	предходният месец = 100	при база XII.2008	съответният месец от предходната година = 100
00 Общо	1000.000	132.58	100.0	101.0	103.0
01 Хранителни продукти и безалкохолни напитки	230.530	140.77	98.9	99.9	99.2
02 Алкохолни напитки и тютюневи изделия	43.745	207.53	100.4	115.2	121.8
03 Облекло и обувки	39.083	129.70	100.3	100.4	106.3
04 Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	99.618	131.93	99.9	101.3	113.4
05 Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	52.324	115.91	100.4	101.4	104.6
06 Здравеопазване	49.155	121.07	100.0	101.9	102.0
07 Транспорт	185.670	122.83	101.1	99.1	93.4
08 Съобщения	55.537	95.01	100.0	99.4	94.4
09 Свободно време, развлечения и културен отдих	57.542	111.28	99.9	97.5	105.7
10 Образование	10.011	147.02	100.1	101.7	118.4
11 Ресторанти и хотели	137.767	152.50	100.2	101.9	109.5
12 Разнообразни стоки и услуги	39.018	139.22	100.1	103.7	108.6

Таблица 3

**Верижни индекси на цените за малката кошница от 100 социално полезни и
жизнено необходими стоки и услуги на най-нискодоходните 20%
домакинства за май 2009 година**

Потребителски групи	2008 - тегла - %	(Проценти)
		V.2009 предходният месец = 100
Общо	100.000	98.9
Хранителни продукти и безалкохолни напитки	60.428	98.1
Облекло и обувки	3.037	99.8
Жилища (наеми, текущ ремонт и поддържане), вода, електроенергия, газ и други горива	19.952	99.9
Жилищно обзавеждане, домакински уреди и принадлежности и обичайно поддържане на дома	2.198	100.3
Здравеопазване	5.970	100.2
Транспорт	1.777	99.7
Съобщения	2.722	100.0
Свободно време, развлечения и културен отдих	0.581	100.3
Разнообразни стоки и услуги	3.335	100.3
Общо		
Хранителни	60.428	98.1
Нехранителни	19.651	100.0
Услуги	19.921	100.0